

Вісник МЕТОДИСТА

Інформаційно - методичний вісник, №4, березень, 2014р.

Методична Пектораль

ПРОЕКТ

Новим Державним стандартам – нові методичні підходи

Як відомо, Державні стандарти освіти розроблені відповідно до мети початкової та базової школи з урахуванням пізнавальних можливостей та потреб учнів, визначають зміст освіти, який ґрунтується на загальнолюдських цінностях та принципах науковості, полікультурності, світського характеру освіти, системності, інтегративності, єдності навчання та виховання на засадах гуманізму, демократії, громадянської свідомості, взаємоповаги між націями і народами в інтересах людини, родини, суспільства, держави. Державні стандарти ґрунтуються на засадах особистісно-зорієнтованого і компетентісного підходів. Тому стає зрозумілим, що якісне забезпечення процесу навчання можливе за умов оновлення методичних стратегій, тактик, прийомів, що ми використовуємо у навчальному процесі. Сучасний урок тому і сучасний, що він відповідає часу. Проект «Методична пектораль» має на меті дати можливість його учасникам запропонувати свої методичні підходи до реалізації Державних стандартів освіти.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРОЕКТУ:

- Презентація кращих методичних напрацювань, реалізованих в ході роботи над Державним и стандартами початкової загальної освіти та базової і повної загальної середньої освіти.
- Створення умов для пропаганди інноваційного методичного досвіду творчо працюючих вчителів.
- Популяризація кращого педагогічного досвіду серед освітян району.
- Оновлення методики викладання шкільних дисциплін у відповідності до Державних стандартів освіти.

УЧАСНИКИ ПРОЕКТУ:

До участі в проекті запрошуються всі педагогічні працівники освітніх установ Красилівського району та Хмельницької області.

Терміни реалізації Проекту:

Робота над Проектом починається з дня опублікування його паспорту і завершується

ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ:

Проект реалізується у два етапи. Перший етап - шкільний. Кожен навчальний заклад району розглядає методичні розробки, проекти, конспекти уроків, про які заявили вчителі або рекомендували методичні об'єднання. Запропоновані матеріали демонструють нові методичні підходи, що дозволяють реалізувати Державні стандарти освіти.

Другий етап - районний. На районний етап кожна школа представляє по одній-дві методичні розробки, проекту, сценарію, конспекту, визначених кращими на першому етапі конкурсу.

УМОВИ ПОДАЧІ МАТЕРІАЛІВ:

На конкурс подаються конспекти уроків або інших освітніх занять. Конспект, представлений на конкурс, має інноваційний зміст, науково обґрунтовану структуру, немає аналогів у методичній практиці. Урок має відповідати чинній навчальній програмі та включати власну методичну знахідку. Конспект уроку (заняття, заходу) повинен містити чітко сформульовану тему, мету, завдання уроку, перелік необхідного обладнання, чітко визначену структуру, опис дій учителя та учнів на кожному етапі уроку. До всіх завдань, які використовуються на уроці, повинні додаватися відповіді (розв'язання). Конспект подається в друкованому та електронному вигляді шрифтом Times New Roman (14). Представлені матеріали групуватимуться в номінації: суспільні науки, гуманітарні науки, фізико-математичні науки, хіміко-біологічні науки, художньо-естетичні науки та спорт.

ШАНОВНИЙ КОЛЕГО! Ти маєш можливість сказати своє слово у сучасній методиці. **БАЖАЄМО УСПІХУ!**

З повагою координатори проекту

Наталія ГЛУЩУК, завідувач РМК та

Валерій СИНЮК, методист-кореспондент ХОШПО, заступник директора

Антонінської ЗОШ І-ІІІ ступенів.

ІМЕНА

Батьківське
благословення

Час прийшов –
дорослішати треба,

Метушитися

дарма не буду,

А попрошу

я сили у Неба,

І поради - у

простого люду.

У батьків візьму

благословення,

Перед тим, як рушити

в дорогу,

Там знайду Господні

одкровення

Серцем доторкнуся

до святого.

Вірю, що в мені

Отець захоче

Істину глибин

душі відкрити,

Сяйво мудрості й

таланту напропорчить

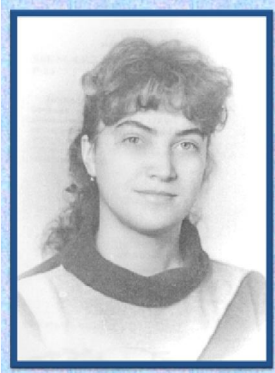
Людям на землі

Добро творити.

С.ШАТКОВСЬКА-
ЗАХАРЧУК.

ІМЕНА

Світлана ШАТКОВСЬКА-ЗАХАРЧУК

Народилася 23.07.1968 року в м.Красилів у сім'ї службовців. У 1983 році закінчила Красилівську 8-ми річну школу №4 і вступила до Кам'янець-Подільського технікуму харчової промисловості, де навчалася по 1985 рік. З 1987 по 1992 рр. – навчання у Рівненському (I курс) та Кам'янець-Подільському університетах.

З 1992 по 1995 рр. працювала в Кам'янець-Подільській українській експериментальній гімназії, викладала російську мову та зарубіжну літературу. З 1995 року працює в Красилівській ЗОШ І-ІІІ ст. №4.

Перші вірші почала писати в 14 років. Друкувалась у газетах «Корчагінець», «Зоря комунізму», «Радянське Поділля».

2010 р. – 1-а збірка «Вознесіння»;

2011р. – 2-а збірка «Жагучі спалахи осінні»;

2013р. – 3-а збірка «Мое ім'я космічне – Болеслава».

«Жагучі спалахи осінні» — друга книга, цього разу ліричних поезій, що витончено відтворюють цілу гаму пережитих колізій, невтомних творчих пошуків молодшої української поетеси СВІТЛАНИ ШАТКОВСЬКОЇ-ЗАХАРЧУК. Могутні і значущі відсвіти її слова вияскравлюють на осінньому тлі глибинні ліричні акорди, адресовані передусім небайдужому читачеві.

«Душі моєї море-океан»

Чекаю ніжності, уваги, теплоти,
Любові чистої — як чисте саяво неба...

Усе це можеш дати тільки Ти,
Тому й живу, залюблена у Тебе.

Я щедра, а такі не просять
І не благають йти, не знавши броду,
— Любов дарує щастя насолоду,
Коли в обох серцях зріла осінь.

Тож дарувати хочу я щодня
Душі своєї неспокоїне море —
З тобою зможу подолати я Любов'ю —
Турботи дня й найвищі в світі гори.

«Щодень свою плекаю

ніжну квітку»

Цвіте моє Кохання, мов ділея —
Його всім чистим серцем бережу...
Живу Любов'ю — хто ж бо я без неї?
А з нею — і моря перелечу.
Свою щодень плекаю ніжну квітку —
Росте вона, тендітна — без шипів...
Та протягів боїться, мов лелітка —
Банальних фраз, давно затертих слів.
Іду своєю стежкою крутою,
Долаючи безодні берегів...
Не розминуся з найсвятішою
І не розгублю тих чарівних днів.

«Красилів — паросток подільських нив»

Красилів — зірка Щастя і Добра,
Прозорої води, смачного хліба,
Повітря чистого на лоні ніжних трав,
Яких цілющу силу кожен звідав.
Красилів — паросток подільських нив,
Що соняхом крилатим проростає,
Напившись соку теплих літніх злив,
Солодким трунком душу зігріває.
Красилів — красень, гордий наче Случ,
І лагідний, немов пісні осінні —
З тобою я нічого не боюсь —
З тобою я в безпеці, мій Красилів.

«Сім кольорів у тій любові»

Дощик те кохання
Перлами осипав —
Дві душі тремтіли,
Мов би дві осики,
І роми в гарячих
Двох серцях зітхали,
Райдуги на щастя їм підкову ткали.
Сім кольорів у тій підкові,
Сім кольорів, як в пісні чарівній,
Сім кольорів цвістиме в їх Любові —
Сім кольорів — сім неземних Надій.

Розробка уроку позакласного читання

9 клас

Тема: Яскравий світ художнього слова поетеси Світлани Шатковської-Захарчук

Мета: ознайомити з творчістю Світлани Шатковської-Захарчук; розкрити особливий світ її художнього слова; розвивати образне мислення, навички виразного читання, аналізу поетичного твору, сприяти розвитку почуття прекрасного; виховувати потребу в духовному самовдосконаленні, інтерес до поезії, естетичні смаки.

Тип уроку: урок позакласного читання

Обладнання: збірки поезій («Вознесіння», «Жагучі спалахи осінні»), фотографії із сімейної колекції поетеси, ілюстрації з пейзажами Красилівщини, приладдя для роботи по створенню візуальних образів-символів.

Хід уроку:

*Поезія — це завжди неповторність,
якийсь безсмертний дотик до душі.*

Л. Костенко

Не вірте в життя без Любові

Повірте — такого життя не буває,

Бо воно без тієї ж Любові

Повільно чи швидко згасає.

С. Шатковська-Захарчук

І. Мотивація навчальної діяльності

Доброго дня, діти! Перш ніж розпочати наш урок, я хочу почути вашу відповідь на таке питання: в чому сенс життя людини? Будь ласка, висловіть свою думку.

(Відповіді учнів)

Ось як відповів на це запитання англійський лікар і письменник Адам Джексон у своїй книзі «10 секретів любові»: «Коли ви досягнете кінця вашого життя, єдине, що буде мати хоч якесь значення, — це любов, яку ви віддали і отримали. В своїй подорожі в наступний світ єдине, що ви можете взяти з собою, — це любов. Єдина цінна річ, яку ви залишите в цьому світі, — це любов. Більше нічого.

Любов наповнює життя сенсом. А золоте правило любові просте: якщо хочеш, щоб тебе любили, люби сам». Отже, на думку Адама Джексона, сенс життя — в любові. Любов — це велике почуття, невіддільне часові, оспіване багатьма поетами, композиторами, зображене художниками і скульпторами...

Саме Любов пронизує усю творчість поетеси Світлани Шатковської-Захарчук, яка народилася і проживає в мальовничому Красиліві. Її поезія народилася з великої любові до батьків, чоловіка, дітей, природи і людей, до Всевишнього — усього сущого на Землі і на Небесах.

II. Презентація теми та мети уроку

III. Робота над темою уроку

Незбагненна сила поетичного слова. Ніжне і обурливе, пристрасне і розчулене воно обережно торкається найпотаємніших струн наших сердець, народжуючи мелодії радості, смутку, любові, надії.

Не даремно перша книга поезій Світлани Шатковської-Захарчук має назву «Вознесіння», бо в ній лірична сповідь Жінки, яка несе в своєму серці Віру, Надію, Любов. Несе одвічну Віру у Всевишнього, Надію на торжество ідеалів Духовності і Добра. Засобом розкриття багатства і розмаїтості внутрішнього світу Світлани стала поезія

Прийом «Пароль» (своєрідна інтелектуальна розминка, підготовка до сприйняття)

Які асоціації виникають у вас зі словом «поезія»?

(учні «ланцюжком» називають ключові поняття, які пов'язані зі словом «поезія»: лірика, внутрішній світ, краса, почуття, вірш, поема, ода, балада, пісня, рима, ритм і т. д.)

Біографічна довідка (повідомлення учнів про життя та творчість поетеси)

Групова робота. Повідомлення дослідницької групи про тематику поезій Світлани Шатковської-Захарчук.

Прийом «Асоціативний куш»

Основні теми поезії Світлани Шатковської-Захарчук

Інтимна, природа і людина, християнська патріотична, сім'ї, доля, лірика, тема родини, людини, призначення поета і поезії

Групова робота.

Згрупувати вірші поетеси відповідно до тематики. Створити візуальний образ, який символізує ідейно-художні особливості поезії Шатковської-Захарчук, обґрунтувати замисел. Виразно прочитати один з віршів.

1 група. Інтимна лірика.

2 група. Християнська тематика.

3 група. Природа і людина.

4 група. Призначення поета і поезії.

5 група. Доля людини.

Презентація результатів роботи груп.

Варіант відповіді лідера 1 групи.

Кохання... У кожного воно своє, різне. Кожен вірш про кохання – це немов якийсь фрагмент із життя автора. Тому, гортаючи рядки поезій, ми відчуваємо і розуміємо саму поетесу. Емоційним багатством відзначається інтимна лірика Світлани Шатковської-Захарчук, вона пронизана мотивом Любові як прекрасної стихії ніжності і осяяння душі. У її поезіях настрої природи абсолютно відповідний настрою сповненої любовними почуттями героїні.

Ознайомлення з переліком віршів, які втілюють тему кохання.

Презентація візуального образу, який символізує особливості інтимної лірики поетеси (Додаток А). Обґрунтування ідейного замислу образу.

Даний візуальний символ пов'язаний з використанням в інтимній ліриці таких образів, як «Вічність», «Час», «Всесвіт». Образи природи поезії Шатковської-Захарчук віддзеркалюють стан закоханої душі. Кохання в ліриці поетеси невіддільне від Буття взагалі. Лише кохання здатне зупинити час.

Виразне читання вірша «Пробіжуся поглядом по гребенях хвиль»

*Море грає барвами цілого світу,
Коли Сонце Любові купається в ньому.
Подивлюся на море –
І Душа захолола розквітне,
Як погляну на море –
Забудуться прикроці й горе.*

*Кину погляд по гребенях хвиль,
Простелю невловиму доріжку,
Пробіжусь по піску босоніж –
Пригадаю, як палко любила...
І кохаю Тебе, мій єдиний,
Втричі дужче й ніжніше...*

Презентація результатів роботи 2 – 5 груп.

Робота з текстом.

Виписати цитати, які втілюють провідні ідеї поетеси щодо сенсу людського життя, призначення людини; вказати назви поезій.

IV. Рефлексія.

Метод «Обери позицію»

Поезія Світлани Шатковської-Захарчук – це синтез особистісного і загальнолюдського, пошук вічних істин, ліричне сприйняття оточуючого середовища.

Поезія Світлани Шатковської-Захарчук – це лірична історія Жінки, яка оспівує красу.

Прийом «Коло думок»

Яку основну ідею творчості поетеси відображає даний візуальний образ? (Додаток Б).

Творче завдання

Створити емблему творчості Світлани Шатковської-Захарчук, яка може бути використана на обкладинці її книги. Обґрунтувати ідейний замисел.

Інтерактивна вправа «Мікрофон»

Найбільш мені сподобався вірш...

Найбільш мене вразило в творчості поетеси...

Талант поетеси, на мою думку, полягає в ...

Поезія Світлани Шатковської-Захарчук допомогла мені зрозуміти, що...

Я зрозумів, що цінність людського життя полягає в ...

V. Домашнє завдання

Написати есе на тему: «Життя для мене →» Додаток 2.

Додаток 1.

Додаток 2.

В.Б.РОМАНСЬКИЙ,
учитель світової літератури
М'якотівської ЗОШ І-ІІІ ст.

Розробка уроку позакласного читання

Тема: Зустріч із поезією Світлани Шатковської-Захарчук

Мета: Познайомити учнів з життям і творчістю поета – земляка Світлани Шатковської-Захарчук, показати багатогранність її творчості. Вчити дітей самостійно підбирати матеріал, цікавий для однокласників. Формувати вміння аналізувати віршовані твори, удосконалювати навички виразного читання віршів, збагачувати активний словник учнів. Виховувати любов до поезії, почуття гордості за свій рідний край, за поетів – земляків.

Тип уроку: Урок позакласного читання.

Обладнання: фотографії С. Шатковської-Захарчук, виставка книжок з її творами, виставка ілюстрацій під назвою «Поезія Світлани Шатковської-Захарчук очима дітей».

*Моя душа – то книга Одкровення,
То джерело великої Любові.*

ХІД УРОКУ**I. Організація класу**

Будь-яка робота виконується легше, якщо гарний настрій. Тому перед початком роботи згадайте щось приємне, посміхніться, і починаємо працювати.

II. Мотивація навчальної діяльності**1. Бесіда. Вправа «Мозковий штурм»**

- Урок у нас дійсно незвичайний. Я запрошую вас до зустрічі. До зустрічі не з конкретною людиною, а з її поезією.

- А що таке поезія? І чи кожен може бути поетом? (відповіді учнів)

Учень з «Довідкового бюро» підводить підсумок:

- Слово *поезія* - від латинського *poesis*, що означає творчість. Поезія - це твори, написані у формі віршів, віршована творчість. Вірші бувають епічні (від грецького слова *epos* - розповідь) і ліричні (від грецького *lyra* - музичний інструмент). В епічних віршах розповідається про якусь подію, про вчинки героїв. В ліричних - автори передають власні почуття, викликані якоюсь подією, чи явищем природи.) «Поезія - це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі», - сказала Ліна Костенко. Поезія - це завжди полі фантазії, творчої думки, пошук тих засобів мови, що здатні торкнутися струн душі людини. Завдання поезії - розтривожити душу, примусити людину відгукнутися. Це нематеріальний, але цілком відчутний дотик. Поезія може віднайти сховані у кожному з нас глибини.

1. Читальська розминка

- Допоможе потрапити у світ поезії загадка. Відгадайте її.

Дуже я потрібна всім –

І дорослим, і малим.

Всіх я розуму учу,

А сама завжди мовчу.

(книга)

- Так, це книга. Чому? Доведіть. Докази беремо із загадки. (Метод «Прес»).

- Велику радість приносить нам книжка. На багато питань дасть відповіді. Вона може дати і душевний спокій, і посумувати з тобою, окрилити і піднести до небес.

2. «Жива виставка книг»

- Подивіться, діти, друзі-книжки нас уже чекають (виходять учні зі збірками, називаючи назву книги і її автора)

- Назвіть теми поезій, що увійшли до них.

III. Повідомлення теми і мети уроку

- Прочитаємо тему нашого уроку, записаного на дошці.

Зустріч із поезією Світлани Шатковської - Захарчук

Так, сьогодні ми зустрінемося з віршами Світлани Шатковської-Захарчук, нашого поета – земляка.

- Що ви очікуєте від цієї зустрічі?

Вправа «Незакінчене речення»:

· Я хочу довідатись...

· Я хочу взнати...

IV. Робота за темою уроку**1. «Інтерв'ю» з автором**

Світлана Болеславівна Шатковська-Захарчук. Хто ж вона така? Що ми про неї знаємо? Готуючись до уроку, ви склали запитання для інтерв'ю з поетесою.

Ці запитання ми відіслали електронною поштою Світлані Болеславівні, і вона дала на них відповіді.

Виступ учня. Поділля... Чудовий куточок землі нашої. Це край, де ми живемо. Красивий він своєю природою, мужнім народом, чудовими традиціями і своїми талантами. Славу Поділля сьогодні творять люди, що не мислять життя без цієї землі. Саме до таких людей належить Світлана Шатковська-Захарчук.

Народилася Світлана у мальовничому Красиліві в 1968 році в родині службовців. Навчалася у школі №4. Ще з дитинства дівчинка захоплювалася поезією. Пам'ятає, як в початкових класах її віршик розмістили у класному рукописному альбомі, як пишалася цим. Мріяла стати поетом. Підтримала в цьому її перша вчителька, яка вселила в неї віру в те, що мрія обов'язково здійсниться, тільки потрібно для цього докласти чимало зусиль. Згодом вірші були надруковані в піонерській газеті «Юний лєнінець». В 1985 році стала членом літературно-мистецького об'єднання «Гроно», яке діяло при Красилівській районній бібліотеці. Старші колеги допомагали порадами, давали настанови. З поезією не розлучалась і тоді, коли здобувала спеціальність бухгалтера, вчителя російської мови та літератури, реабілітолога. По-новому Світлана Болеславівна стала дивитись на життя, коли довелося боротися з хворобами. Зуміла подолати їх і жити далі. Та не просто жити, а працювати, любити, зіцлювати душі і тіла інших. І скрізь віддає часточку себе поетеса: свій сім'ї дома, учням у школі, хворим дітям та дорослим. А вільний час присвячує віршам, в яких вона постає перед нами тендітною жінкою з глибокою і щирою любов'ю до Всевишнього, до своїх ближніх, до усього, що, на її думку, дає сенс життю.

2. Звіти дослідницьких груп

А тепер послухаємо звіти груп дослідників творчості Світлани Шатковської-Захарчук.

1) Виступ першої групи

Перша збірка Світлани Шатковської-Захарчук «Вознесіння» вийшла в 2010 році. До неї увійшли поезії, натхнені красою і животворним трепетом пейзажів рідного Красилова, мудрістю неквапливої думки, чистотою і високістю інтимних почуттів уже Жінки-Матері – чи її боєм, тужливою гіркотою, відчаєм - усім, без чого немає повноцінного людського життя, відповідального перед Всевишнім, перед людьми і ... собою.

ЧИТАННЯ ПОЕЗІЙ**Душа палає, полум'ям пече...**

Моя душа – мов сонця стигле сім'я –

Горить, палає, полум'ям пече...

Яскравим розсипається промінням,

Виблискує вуглинками очей.

Тонка й чутлива - аж до краю -

Всім промовляє слово доброти,

І ніжністю півсвіту обіймає –

Їй цю дорогу хресну вічно йти.

Живе в ній радість творчого натхнення,
І віра їй слугує за основу...
Моя душа – то книга Одкровення,
То джерело великої Любові.

Кращих місць на Землі не знаю
Візерунок Подільського краю
На теренах моєї душі –
Кращих місць на Землі не знаю,
Де б так широко писались вірші.

Візерунки Подільського краю
На сорочках і на рушниках –
То волошками розцвітають,
То колоссям шумлять у віках.

Красилове, моя колиско

Красилове, мій вічний Назарете!
Пророка зірка посеред зірок –
В твоєму сьайві народилась я поетом,
Тут пізнаю життя за кроком крок.

Правічних матриць зчитую думки,
В полях шукаю диво-полини,
Подільським шляхом йду через віки,
Торкаюся святої давнини.

Шаную хліб і словом дорожу –
З далеких повертаюся доріг,
Благословення в матері прошу,
І батькові вклоняюся до ніг.

Джерел вдихаю свіжість, чистоту –
З лиця змиваю втому, труд, жалі,-
Красилове, моя домівка тут,
Бо тут найглибші корені мої.

Пташкою в тривозі серденько тріпоче...

Яблука червоні, соковиті, спілі –
Яблуками взимку пахнуть заметілі,
Мариться, як знову в сукні з павутиння
Тихо в саду ходить осінь-господиня.

Яблука червоні – сонечка маленькі,-
Пташкою в тривозі тріпоче серденько,
Яблука зігхають у злотавім листі –
Небеса гойдають почуття врочисті.

У саду зимовім яблуню шукаю,
Де холодний спокій небеса торкає.
...Крига вкрила віти...
А одне-єдине
яблуко чекає
теплых рук людини.

Поетеса тонко й одухотворено відчуває глибинну суть
свого призначення на Землі, усвідомлення відповідальності за
обраний творчий шлях.

Мій парус надії

Серце своє розгорну, мов знамено,

З нього викрою парус Надії,
В побратими візьму Сонце й Вітер –
І полину під захист до Диви Марії.

Знаю: нелегкою буде дорога –
Та не лякають мене перешкоди,
Щастя земне віднайду у тривогах –
З ними у парі десь воно ходить.
Дивне омріяне щастя жадане –
Мовби на шаховім полі фігури...
Цільне, як істина – вічне, прадавнє,
Легше хмаринки – міцніше за мури.

Чи щастя дасть мені жаданий спокій?
Чи я зовсім не там його шукаю?
Лише Любов добрішими нас робить,
Лише Любові серцем всім бажаю.

Поезія Світлани Шатковської народжується з великої Любові
до батьків, чоловіка, дітей, природи і людей, до Всевишнього.
До рідної землі, на якій їй усе до болю небайдуже й дороге.

І все-таки ми стрінемось з тобою...

Полетіти б ген у височинь,
До хмарин торкнутися рукою...
Може, Ти впіймаєш мою тінь –
І тоді ми стрінемось з тобою.

Полетіти б ген за небокрай
І відкрити нові світи-дороги –
Віднайти свою дорогу в Рай,
Подолавши всі земні пороги.

Викупати б душу, як дитя,
В материнськім лоні – в сьайві Неба...
Битим шляхом сліз і каяття
Повертаюся, Господи, до тебе.

Доторкнутись істини удвох

Зорі тихо милуються вродою,
Задивляються в дзеркало вод -
А для мене є насолодою
Доторкнутися істини вдвох.

Заручитися приязню Ангелів,
Відірватися ген од Землі,
Розчинитися в місячнім мареві,
Як дві зірки – нікчемно малі.

Мов пилиночки, розпорошити
Сутність днів крізь туман віків,
Пережити своє народження
На гостині в дитячих роках.

Бо мати – то мелодія життя

До Мами повертаються дороги,
До Мами повертаються стежки,
Коли чекаю ради чи підмоги,
До Мами поспішаю, як завжди.

У відчаї безсило никнуть руки,
Від клопотів шукають забуття...
Несу до Мами і жалі, і муки,
Бо ж Мама – то Мелодія Життя.

Матуся – то Початок, Середина,
Вікно у Вічність, сонця ручаї,
Любов, Надія...
Знаю, що нетлінна –
Найкраща в світі усмішка її.

Мої діти – мої квіти

Донька Анюта – квітка запашна!
Чарівна, юна, мов сама весна...
Її пухкі рум'яні щічки
Красуються, мов ягоди-порічки.

А подихи легкі та ніжні –
Анюта – весняний підсніжник!
Теплом розчулить вічну кригу,
Одягне серце в світлу ризу.

А синочки – красені мої,
Грайливі, наче ручаї,
Біжать, гримлять, забувши втому –
І повертаються додому.

1) Виступ другої групи.

Друга збірка поезій «Жагучі спалахи осінні» була видана в 2011 році. А третя - «Моє ім'я космічне – Болеслава» побачила світ у 2013 році. Ця книга – не просто подорож у часі, а смілива спроба Поетеси наблизитися до споконвічних таємниць Всесвіту через переосмислення земного шляху людини.

У кожному вірші авторки присутня жіноча душа, пломеніють нотки любові, милосердя, доброзичливості.

Моє кредо

Сама собі напропорчила Долю –
Високо йти дорогою життя,
Із цінностей усіх обрала Волю –
Той самий вищий вектор Майбуття.
Любов'ю і Добром людські серця зігріти,
А ще – у гонорі ніколи не витати,
Нізащо у житті Душею не бідніти –
А це – найвища з вищих математик.

Завжди Тебе тримаю на крилі

Так хочеться Твого плеча торкнутись,
Блаженно пити запах Твого тіла –
Про суету мирську забути,
Аби тривога Душу відпустила.

Завжди Тебе тримаю на крилі
Душі свої – і свої Мрії...
І Ти мої розвіюєш жалі,
Неначе Сонце, промениш Надії.

Тебе кохати – не назву гріхом,
Бо ми з Тобою злиті воедино,
Немов осячені одним на двох вином,

Моя Любове – і моя...Родино.

Бо тут ми – щасливіші діти

Я знаю: на рідній царині
Пахучіший навіть полин,
Духмяніший цвіт материнки,
І час уповільнює плин.
Бо тут ми – щасливіші діти:
Нас гріє батьківська земля,
І сонце не сплює віти,
І роси голублять поля.

Моя Зоря горить на видноколі

Не зігне лихо – я вклонюся Долі
І вип'ю це терпке вино до дна.
Моя Зоря горить на видноколі,
Нову Надію стверджує вона.

Піду світами босоніж на луки,
Намочу ноги і відмию бруд,
І не злякаюсь жодної багнуки,
Адже з болота лілії ростуть.

Паплюжте, бийте, ріжте на потребу,
Шматуйте моє тіло без ножа,
А душу - не чіпайте! Тільки Небу
Належить ця розхристана Душа.

Забийте цвяхи, щоб стікала кров'ю –
Без жертви і прощення не прийшло б...
Та тільки не любіть мене любов'ю,
Якої в вас ніколи не було.

1. Вправа «Інтерв'ю»

-Які ваші враження від зустрічі з поезією Світлани Шатковської-Захарчук від почутих творів?

-Які твори вам найбільше сподобались?

-Що повчального ви взяли для себе?

V. Підсумок уроку

Складання «Сенкани»

- Так якщо перед вами постала Світлана Шатковська-Захарчук?

1.Талановита, розумна

2.Пише, вчить, вражає

3.Читаємо, захоплюємося

4.Поет, цілитель, Людина

Звичайно, сьогодні дуже багато ви почули, дуже гарно всі підготувалися, але ще більше залишилось нам прочитати, бо лірика Світлани Шатковської-Захарчук – це животрепетні сплески тепла, зродженого вдячністю, щирою любов'ю, безмежним бажанням Вищого блага для усіх землян. Бажаю вам, дорогі мої читачі, нових приємних зустрічей з прекрасною поезією.

VI. Домашнє завдання

Написати твір-мініатюру «Світ поезії С.Шатковської-Захарчук».

Л.М.ГЛУХОВСЬКА,
учитель світової літератури
Грицівської ЗОШ І-ІІІ ст.

Тема: Літературний портрет: Світлана Шатковська-Захарчук – знайома незнайомка

Мета уроку: ознайомити учнів із біографією, поетичним надбанням С.Шатковської-Захарчук. Розкрити джерела творчості поетеси. Розвивати навички виразного читання поезії, образного мислення. Формувати відчуття краси віршованого слова. Розвивати читачський досвід і естетичні смаки, вдосконалювати навички зв'язного мовлення; формувати власний естетичний світ. Прививати художнім словом духовно-моральні цінності.

Тип уроку: урок-зустріч.

Методи та прийоми роботи: бесіда, виразне читання поезій, аналіз поезій, використання інтерактивних методів.

Обладнання: фото із сімейного архіву подружжя Захарчук; картки із завданнями, збірки «Вознесіння», «Жагучі спалахи осінні», «Моє ім'я космічне – Болеслава» з автографами поетеси; епіграф, тема записані на дошці; музичний супровід.

Епіграф: Вірю я, щоб мати сили жити,

Плекати мрію – істини дитя,-

Натхненням маю серце озорити,

Цінити дні, що швидко так летять.

Світлана Шатковська-Захарчук

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Мотивація навчальної діяльності учнів.

1.1. Повідомлення теми і мети уроку.

1.2. Пояснення епіграфа уроку учнями за «Методикою одного речення». (Учні коментують епіграф до уроку. Це обговорення дає можливість кожному стисло й швидко висловити свою думку чи позицію. Відповіді не коментують і не оцінюють. Наприкінці учителем робляться тільки узагальнення)

1.3. Слово вчителя (під супровід мелодії «Одинокий пастух»)

«Я вдячна Богові за ласку –

Дав хисту словом володіти.

О, слово! Це Тобі спасибі

За здатність жити і творити.»

Поетичні рядки узяті з вірша «Поетіє, ти сходиш з неба» збірки «Жагучі спалахи осінні. Лірика». Ця збірка віршів та збірки «Вознесіння. Поезії» та «Моє ім'я космічне – Болеслава. Лірика» написані усім вам знайомою людиною. Вона щодня поспішає на роботу в нашу школу. Ви щодня бажаєте їй доброго здоров'я. Ви разом працювали на факультативних заняттях з російської мови. Думаю, що здогадались про кого кажу. Так, це вчитель російської мови та літератури (за дипломом, виданим після навчання у Рівненському університеті). А згідно диплому, котрим нагороджує Життя, вона – вдячна донька своїх батьків – Ольги Марківни Венгринюк та Болеслава Болеславовича Шатковського. Вона – вірна кохана дружина Валерію Захарчуку. Вона – найдорожча людина своїм дітям – Євгену, Андрієві, Ганнусі. Вона – Світлана Шатковська-Захарчук, обдарована поетичним талантом, красива й мудра жінка, котра має чутливе серце, чуйну душу, вміння тонко й одухотворено відчувати сутність свого призначення на Землі.

На сьогоднішньому уроці літератури рідного краю ми познайомимось із поетичним талантом знайомої нам поки що незнайомки - Світлани Шатковської-Захарчук.

III. Сприймання і засвоєння нової теми

III.1. Вклад інформаційно-біографічного матеріалу

Світлана Шатковська-Захарчук народилася у нашому невеличкому мальовничому Красиліві. Якось під час бесіди зі мною зізналась, що десь із років п'яти складала віршички, наспівувала їх першим слухачам – улюбленим лялькам.

Навчалась у школі №4. Творчі здібності учениці помітила і розвинула вчитель української мови та літератури Кізюн Г.М. Вона очолювала студію поетичного мистецтва. Під час занять учні аналізували поетичні твори, вивчали теорію літератури, самі віршували. Свої кращі вірші записували у студійний альбом. Дуже

почесно було записувати свої вірші в альбом. У другому класі самостійно складала твір-вірш, у п'ятому - чотиривірш про зиму. Якось на уроці української літератури Галина Максимівна запропонувала школярам написати твір «Ким я хочу бути у майбутньому?» Світлана одразу ж написала, що хоче стати письменником. Такими були її перші проби пера: неспівні, невпевнені. Та сьогодні, з глибокою вдячністю, шаною звертається Світлана Болеславівна до тих людей, котрі ще тоді розглядали її здібності, розвинули їх, вселили впевненість у те, що мрії неодмінно збуваються, лише потрібно в це палко вірити. Важливою подією в житті 17-річної Світлани став виступ під час урочистостей з нагоди 40-річчя Великої Перемоги над німецько-фашистськими загарбниками. На святкування у Красилів приїхала мистецька делегація із Києва, до складу якої входили знамениті поети, прозаїки. Серед них були І.Драч, М.Федунець, О.Довгий.

Перед такою поважною, вельмишанованою громадою декламувала Світлана свій вірш про Хатинь.

III.2. Бесіда за питаннями:

Що ви знаєте про Хатинь?

Про трагедію Хатині?

(Село у Мінській області Білорусі. 22 березня 1943 року, після вбивства партизанами декількох німецьких солдатів, село було знищено німецькими каральними підрозділами. Під час спалення села вбито 149 місцевих мешканців. 5 липня 1969 року на місці, де розташовувалося село, був відкритий Меморіальний комплекс «Хатинь», а сама назва Хатинь стала одним із символів знищення цивільного населення під час Другої світової війни.)

Справжнє поетичне життя вона розпочала в літературно-мистецькому об'єднанні «Гроно» при Красилівській Центральної районній бібліотеці ім.В.Булаєнка. Це об'єднання гуртувало докруг себе творчих красилівчан: поетів, художників, музикантів. Серед них: Коломієць М., Сич Є., Гладенюк Н., Байдич В., Бубело Н., Джерелейко П., Длужневський І.

У студії панувала гарна товариська, творча атмосфера, підтримка та повага. Поетичні твори почали з'являтися на сторінках обласної молодіжної газети «Корчагінець», у районній газеті. Швидкоплинні роки людські... Сьогодні Світлана Болеславівна - учитель, лікар, радник

Коли Бог дає людині дар, переконана вона, його не можна закопувати в землю. Його потрібно віддавати людям.

III.3. Робота над поетичними творами

*Слово вчителя

До дебютної збірки «Вознесіння. Поезії» (2010р.) увійшли поезії, натхненні красою і животворним трепетом пейзажів рідного Красилова, мудрістю неквапливої думки, чистотою і високістю інтимних почуттів уже Жінки-Матері. Цю збірку присвячує поетеса батькам.

*Виразне читання поезій учнями та виконання завдань

Відчуваю біль твоїх недоспаних ночей

Минають, Мамо, роки – і життя проходить...

Тобі у віці задивлюся знову – В них , може, хтось печалі
слід знаходить,

А я - Любов велику і чудову.

Дивлюсь, Матусю – і не
надивлюся

В безодню рідних голубих очей –

І мов води цілющої нап'юся

Й відчую біль твоїх
недоспаних ночей.

Сама вже тричі мама – не
дитина,

Та погляд Неньчин серце
зіграє,

Бо має він велику й дивну силу,
Яка, мов Бог, мене оберігає.

***Проведення методики «Щоденник подвійних нотаток»**

(Кожна пара учнів отримує від учителя картку з поезією. Працюють спочатку індивідуально, потім у парі. Аркуш зошита ділять навпіл: у перший стовпчик записують фрази чи уривок твору, у другу – міркування учня щодо кожного уривка.)

Мої діти – мої квіти

ФРАЗА З ТЕКСТУ	МОЇ МІРКУВАННЯ
1.	1.
2.	2.
...	...

Донька Анюта – квітка запашна!
 Чарівна, юна, мов сама весна...
 Її пухкі рум'яні щічки
 Красуються, мов ягоди-порічки.
 А подихи легкі та ніжні –
 Анюта – весняний підсніжник!
 Тепло розчулить вічну кригу,
 Одягне серце в світлу ризу.
 А синочки – красені мої,
 Грайливі, наче ручаї,
 Біжать, гримлять, забувши втому –
 І... повертаються додому.

***Проведення методики «Концентрація»**

(Вчитель об'єднує учнів у групи. Кожна група отримує аркуші з текстом поезії. За сигналом учні протягом визначеного часу (1-3 хв) читають текст, потім аркуші віддають учителеві. Кожен учень записує в зошиті те, що запам'ятав із тексту. Група на окремому аркуші записує спільний текст. Виграє група, яка найповніше відтворить текст.)

***Проведення методики «Асоціація»**

(Завдання: в центр сонця вписати назву першої збірки С.Шатковської-Захарчук, навпроти кожного промінця вписати основні мотиви поезій цієї збірки. На дошці вивішений шаблон)

***Слово вчителя.**

Ліричні поезії другої збірки «Жагучі спалахи осінні» (2011р.) виокремлюють на осінньому тлі глибинні ліричні акорди, адресовані передусім небайдужому читачеві. Збірка присвячена коханому чоловікові Валерію Захарчуку та своїм дітям. Вона насичена віршами-присвятами: своєму чоловіку «Душі моєї море-океан», «Ти тільки збагнути зумій», «Коли сонцем я зйду»; своїй матері «Ні з чим очей цих не зрівняю», «До серденька мого прилинь», своїй подрузі Т.Якушевій «Шукаю спокою - і знову не знаходжу...», лікарю-педіатру Л.В.Балюк «До оселі, мов сонце, приходить», поетові М.І.Коломійцю «Твій справжній скарб – талант від Бога», воїнам-інтернаціоналістам «Вас відвага водила у бій».

Виразне читання поезії, ідейно-художній аналіз твору.*Шепотіла осінь спраглими вустами**

Жебоніла Осінь, мов сестра зі мною –
 Вивидати прагла всі мої жалі,

Радила минуле відпустить без болю –
 І знайти новітню Зірочку в імлі.
 Шепотіла Осінь спраглими вустами,
 Огортала серце протяжним «Курли-и-и!»
 Й, зовучи кохання довгими ночами,-
 Зупиняла часу невблаганний плин.
 Відцвітала Осінь золотом-багрянцем,
 Догоряла ніжним полум'ям жоржин
 І благословляла всіх своїх обранців
 Радощі та смутки це раз пережить.

1. Який загальний настрій поезії?
2. Які почуття переполюють твір?
3. Якою виступає лірична героїня?

***Слово вчителя.**

Ось якими ширими, теплими словами про третю збірку «Моя ім'я космічне – Болеслава» (2014р.) відгукуються лауреат обласної літературної премії імені Володимира Булаєнка подільський поет Микола Мачківський: «У кожному вірші авторки присутня жіноча душа, пломеніють нотки любові, милосердя, доброзичливості. Риси, які найперше притаманні жінці. Тобто світ її Поезії – світ материнства, подружнього життя, добросусідства, взаєморозуміння.

Лірика Світлани Шатковської-Захарчук – це животрепетні сплески тепла, зродженого вдячністю, щирою любов'ю, безмежним бажанням Вищого блага для усіх землян.»

*** Виразне читання поезії.** Проведення методики «Наскельний малюнок» (учням пропонується зобразити тільки одну річ, яка б символізувала художній твір (художній образ)

Нехай Любов оновлює цей Світ

Хай Вічність світлу нам дає Любов,
 Котра перемагає муки тління,
 І від Народження до Вознесіння
 Нехай нас супроводжує Любов.
 Нехай вона оновлює цей Світ
 І Землю, де усі ми народились.
 Любов – найвища Божжа милість,
 Любов – найперший Заповіт.

IV. Закріплення набутих знань, умінь та навичок.**1. Самостійна робота.**

Підтвердіть або спростуйте думку про те, що, можливо, Світлана Шатковська-Захарчук – це загадкова знайома?

2. Заслуховування відповідей 2-3 учнів.**V. Домашнє завдання.**

Світлана Болеславівна шкільній бібліотеці подарувала достатню кількість своїх поетичних збірок. Прочитати інші вірші із збірок, виконати ідейно-художній аналіз прочитаних творів.

VI. Підсумок уроку.**1. Заключне слово вчителя.**

Вважаю, що знайомство із знайомою незнайомкою відбулось. Завдяки поезіям Світлани Болеславівни Шатковської – Захарчук, котрі прозвучали на уроці, ми зазирали у її величезний сердечний та душевний Всесвіт. Впевнена: творче натхнення поетеси невичерпне, бо сили їй додають найрідніші люди, найкраща рідна красилівська земля.

2. Інтерактивна гра «Мікрофон».

Світлана Шатковська-Захарчук для мене...

Л.Б.ДИКА, учитель української мови та літератури Красилівської ЗОШ І-ІІІ ст. №4 ім.П.Кізіяна.

Районний методичний кабінет Управління освіти, молоді та спорту Красилівської райдержадміністрації

Вісник

МЕТОДИСТА

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Н.ГЛУЩУК, завідувач райметодкабінету.
 В.СИНЮК, заступник директора Антонієвської ЗОШ.
 Л.КАРНАУХ, методист райметодкабінету.

Інформаційно - методичний вісник, №4, березень, 2014р.